

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 6C/229/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4614209237
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Ľuboš Chrenko
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2015:4614209237.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudcom Ľubošom Chrenkom v právnej veci navrhovateľky: S. G., F.. XX.XX.XXXX, T. Q., Ľ.. M. XXXX/XX, právne zastúpená JUDr. Evou Príbelskou, advokátkou v Topoľčanoch, J. Matušku 2178, proti odporcovi: L. G., F.. XX.XX.XXXX, T. T., J.C. XX, právne zastúpený Petrom Janíkom, advokátom v Topoľčanoch, M. R. Štefánika 5, o zvýšenie výživného, takto

r o z h o d o l :

I. Súd zmeňuje rozsudok Okresného súdu Topoľčany zo dňa 28.06.2010 č. k. 9P/442/2009 - 117 tak, že z v y š u j e vyživovaciu povinnosť odporcu v prospech navrhovateľky zo sumy 110 eur na sumu 150 eur mesačne s účinnosťou od 31.10.2014 do 31.01.2015 a do budúcnosti na sumu 140 eur mesačne, s účinnosťou od 01.07.2015, a to vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, k rukám navrhovateľky.

II. Vo zvyšku a za čas od 01.02.2015 do 30.06.2015 súd návrh z a m i e t a .

III. Zameškané výživné za čas od 31.10.2014 do 30.11.2015 vo výške 271,29 eura povoľuje súd odporcovi splácať v mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok a exekúcie.

IV. V ostatných častiach uvedený rozsudok zostáva nezmenený.

V. Súd konanie čo do sumy 100 eur z a s t a v u j e .

VI. Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 31.10.2014 podala navrhovateľka na tunajšom súde návrh na zvýšenie výživného zo sumy 110 na sumu 300 eur mesačne počnúc mesiacom október 2014 a to z dôvodu, že od poslednej úpravy výživného ubehlo 5 rokov. V tom čase navštevovala Gymnázium. V súčasnosti je študentkou 2. ročníka Paneurópskej vysokej školy v Bratislave, Fakulty práva. V školskom roku 2013/2014, kedy začala študovať na vysokej škole sa jej podstatne zmenili pomery a zvýšili náklady spojené hlavne s jej štúdiom. Odporca okrem výživného na ňu ničím neprispieva. Celú starostlivosť zabezpečuje matka.

Odporca s návrhom nesúhlasil, pretože aj na jeho strane sa v podstatnej miere zmenili okolnosti, ktoré bránia tomu, aby platil také výživné aké požaduje navrhovateľka, keď po posledných voľbách do obecných samospráv bol nútený zmeniť zamestnanie a v súčasnosti pracuje na Mestskom úrade

v Partizánskom. Zmenil zamestnanie preto, že bol zvolený nový starosta a on predtým pracoval ako prednosta úradu Obce Bošany.

Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 22.04.2015 č. k. 6C/229/2014 - 97 bola zvýšená vyživovacia povinnosť odporcu v prospech navrhovateľky zo sumy 110 eur na sumu 150 eur mesačne, s účinnosťou od 01.10.2014. Vo zvyšku bol návrh zamietnutý.

Proti rozsudku podal odvolanie odporca, ktorý žiadal rozsudok zmeniť a návrh zamietnuť poukazujúc nato, že na jeho strane došlo k zmene pomerov v tom, že jeho mesačný príjem sa znížil na sumu 516,17 eura a teda došlo k zníženiu jeho životnej úrovne. Podľa neho súd nedôsledne preveril životnú úroveň matky navrhovateľky, ktorá v roku 2014 zakúpila 4-izbový byt za 65.000 eur. Podľa neho bežné potreby navrhovateľky a iné náklady sú momentálne prispievaním oboch rodičov na hodnote, ktorá predpokladá zabezpečenie zodpovedajúce životnej úrovni. Na základe pomerov matky možno reálne usúdiť, že dokáže v dostatočnej miere zabezpečiť zvýšenie jej životnej úrovne.

Uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 14.07.2015 č. k. 7Co/684/2015 - 114 bol rozsudok tunajšieho súdu zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie. Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu vyplýva, že v odôvodnení napadnutého rozsudku absentuje zhodnotenie možností a schopností odporcu do konca januára 2015, kedy mal vyššie príjmy, než od februára 2015, kedy po zmene zamestnania objektívne došlo k zníženiu jeho príjmu takmer o polovicu. V spise absentuje zistenie príjmov otca za dobu december 2014 a januára 2015. Ďalej bližšie nebol zdôvodnený stanovený počiatok začiatku zvýšenia vyživovacej povinnosti. Z odôvodnenia uznesenia ďalej vyplýva, že v ďalšom konaní súd overí zaniknutie vyživovacej povinnosti odporcu, ako i matky navrhovateľky voči ich synovi. Zistí aktuálne pomery oboch rodičov. Na strane matky bude potrebné overiť jej aktuálne majetkové pomery, overiť vlastníctvo k 2-izbovému bytu v Bošanoch a k 4-izbovému bytu v Topoľčanoch a zhodnotiť aj to, ako matka spláca pôžičku na byt a prečo navrhovateľka pri opisovaní výdavkov matky neuviedla tieto dôležité matkine výdavky a ponechala to až na písomné vyjadrenie matky v odvolacom konaní. V závere odvolací súd uviedol, že navrhovateľka požadovala zvýšiť výživné na sumu 300 eur mesačne, pričom súd vyhovel jej návrhu v rozsahu 150 eur mesačne. Keďže proti výroku o zamietnutí časti návrhu o zvýšení výživného o 150 eur mesačne odvolanie nepodala a rozsudok v tejto zamietajúcej časti nadobudol právoplatnosť.

Súd v zmysle intencií rozhodnutia krajského súdu doplnil dokazovanie výsluchom účastníkov, svedkyne U. G., oboznámením sa s obsahom pripojených správ a dokladov, spisu tunajšieho súdu sp. zn. 11C/103/2015.

Navrhovateľka vo svojej výpovedi uviedla, že jej výdavky spojené so štúdiom sú také, ako ich uvádzala v priebehu konania. Za bývanie platí mesačne 180 eur. K možnosti bývania na internáte uviedla, že internát majú v Rači a do školy by cestovala z internátu asi hodinu a pol, takže náklady by neboli nižšie, ako ich má v súčasnosti, keď vzdialenosť do školy od bydliska má 10 minút pešo. Tiež uviedla, že cez leto nepracovala. Inak pracuje na dohodu naďalej, za odmenu 2,50 eur na hodinu. Jej posledný plat bol cca 120 eur. Vykonávala prácu čašníčky. K študijným výsledkom uviedla, že teraz ide do medzi ročníka, to znamená, že rok navyše bude robiť bakalára, keďže nespravila jeden predmet a preto je v medzi ročníka, je to niečo medzi druhým a tretím ročníkom.

Odporca vo veci uviedol, že naďalej býva s matkou. Potvrdil, že spolu s ním býva aj jeho priateľka asi od februára tohto roku, ktorá pracuje v notárskej kancelárii ako zapisovateľka s priemerným mesačným zárobkom cca 600 eur. Táto vyživovaciu povinnosť už nemá. Priateľka sa na úhradách za bývanie nepodieľa, ktoré úhrady hradí on zo svojho platu. Menili sa platby za plyn, teraz je to 100 eur mesačne. Ostané platby sú rovnaké ako uvádzal v priebehu konania. Vyživovacia povinnosť voči synovi E. mu odpadla dňom 01.10.2015. Ďalej uviedol, že podľa neho navrhovateľka je síce zamestnaná, avšak do práce nechodí, je to fingované z jej strany, aby preukazovala, že kvôli výdavkom na štúdium musí ešte pracovať.

Svedkyňa U. G., matka navrhovateľky vo svojej výpovedi uviedla, že žije v Topoľčanoch v 4-izbovom byte. Ide o družstevný byt, ktorého členský podiel kupovala od predchádzajúceho majiteľa. Bytovému družstvu neplatila žiadnu sumu. Predchádzajúcemu užívateľovi bytu zaplatila 56.000 eur, načo si požičala od brata H. D., ktorý jej požičal 35.000 eur, s ktorým boli dohodnutí tak, že peniaze mu vráti, keď bude mať vyporiadané BSM s odporcom. Ďalších 20.000 eur jej darovali rodičia s tým, že to je dar od nich a nemusí im ho vracať. V byte žije s navrhovateľkou a synom E., ktorý je zárobkovo činný a od

septembra je zamestnaný v Bratislave na absolventskú prax, kde dochádza týždenne a prispieva jej mesačne 200 eur na bývanie. Potvrdila, že bola zrušená vyživovacia povinnosť odporcu, ktorý prestal na jeho výživu prispievať od júla 2015 a naposledy zaplatil výživné za mesiac jún 2015. Ďalej uviedla, že iný majetok nevlastní a ani nikdy nevlastnila byt v Bošanoch. V súčasnosti dva mesiace nepracuje, pretože mala úraz na nohe. K nákladom za bývanie uviedla, že platí nájomné 195 eur mesačne, za internet a televíziu mesačne 24 eur, za elektriku 30 eur a plyn 7 eur mesačne. Poistky navrhovateľke platí ročne 234 alebo 237 eur, seba platí poistku mesačne po 34 eur a E. mesačne po 27 eur. Používa služobné auto, aj služobné telefóny. Vyjadrila sa k bývaniu navrhovateľky, ktorá mala záujem bývať na internáte, ale ho nedostala, avšak už tento rok oň nežiadala a to preto, lebo v súčasnosti bývajú štyri v byte, začo platí mesačne navrhovateľka po 180 eur. Najväčšie výdavky, ktoré sa týkajú navrhovateľky sú so stravou a na bývanie. Navrhovateľka má šošovky, začo platí dvakrát mesačne po 50 eur. Je alergická, teraz na jeseň potrebuje lieky, za ktoré dopláca 8 až 10 eur. Na ošatenie navrhovateľky jej prispieva asi 100 eur mesačne. Keď odchádza na týždeň dáva jej 20 eur, a tiež stravenky. K svojmu úrazu uviedla, že je práceneschopná už od 14.08.2015, keď tri mesiace nesmie na nohu pristúpiť. Po pol roku, teda vo februári by jej mali vybrať titánové platničky a potom ešte nebude môcť pracovať, čo bude trvať celkovo asi rok. Úraz ovplyvnil aj jej príjem, keďže pracuje na STK. Tiež uviedla, že nemaródi preto, lebo pre ňu ako podnikateľku to nemá dôvod. Naposledy bola v práci, kde si vybrala 400 eur, aby mala na výdavky. Aj keď je doma robí doklady, ako je vyúčtovanie, mzdy zamestnancom, a podľa možnosti ide do práce, kde ju odvezú.

Zo zmluvy o pôžičke súd zistil, že dňa 01.10.2012 uzatvoril H. D., brat matky navrhovateľky s matkou navrhovateľky ako dlžníčkou zmluvu o pôžičke. Predmetom zmluvy o pôžičke, ako to vyplýva z článku I., bolo požičanie peňazí vo výške 35.000 eur. Z článku IV. označeného ako vrátenie pôžičky vyplýva, že zmluvné strany sa dohodli, že dlžník vráti veriteľovi dlh jednorázovo v lehote 10 rokov, resp. po vysporiadaní BSM.

Z doplnenia správy Obce Bošany vyplýva, že za mesiac december 2014 bol čistý príjem odporcu 1.036,29 eura a január 2015 čistý príjem 4.437,39 eura, spolu za oba mesiace 5.373,68 eura. V januári 2015 bolo vyplatené odporcovi odstupné vo výške 2.700 eur a preplatená nevyčerpaná dovolenka vo výške 1.953,72 eura.

Zo správy zamestnávateľa odporcu Mesta Partizánske súd zistil, že celkový príjem odporcu za mesiace február až september bol v čistej mzde 4.143,07 eura, z toho vyplýva, že jeho priemerný zárobok predstavuje sumu 517,88 eura.

Z oznámenia Paneurópskej vysokej školy v Bratislave súd zistil, že pokiaľ by si navrhovateľka podala žiadosť v roku 2015/2016 a bola by študentkou denného štúdia do 26 rokov tak by mohla bývať v ubytovacom zariadení za čiastku 155 eur mesačne, podľa platného cenníka zverejneného na internetovej stránke. Z uvedenej stránky vyplýva, že študenti denného štúdia do 26 rokov za dlhodobé ubytovanie uhrádzajú 155 eur mesačne.

Z dohody o brigádnickej práci študentov súd zistil, že navrhovateľka dňa 09.04.2015 uzatvorila dohodu o brigádnickej práci študentov so zamestnávateľom Systém Business, s.r.o., so sídlom Brezno. Z dohody vyplýva popis práce: čašníčka, rozsah pracovného času: najviac 20 hodín týždenne, doba na ktorú sa dohoda uzatvára: od 10.04.2015 do 31.12.2015, odmena za vykonanú prácu: 2,023 eur/hod.

Zo spisu sp. zn. 11C/103/2015 súd zistil, že rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 01.10.2015 č. k. 11C/103/2015 - 19 bola zrušená vyživovacia povinnosť odporcu voči synovi O.. E. G., F.. XX.XX.XXXX a to s účinnosťou od 01.07.2015. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31.10.2015. Z obsahu spisu súd zistil, a to konkrétne z výpovede odporcu, že svoju vyživovaciu povinnosť si riadne a včas plnil do konca júna 2015.

Pojednávajúce konané dňa 07.10.2015 bolo odročené na deň 20.11.2015, na ktorom uznesením okrem iného, bola právnenému zástupcovi odporcu uložená povinnosť predložiť správu o zárobku priateľky odporcu a tiež doklad o výške dôchodku matky odporcu. Na pojednávaní dňa 20.11.2015 uvedené doklady predložené neboli, k čomu odporca uviedol, že sa narušili vzťahy s jeho priateľkou od posledného pojednávania a výroku navrhovateľky súvisiac s tým, že mala predložiť správu o svojom zárobku. Preto sa rozhodla, že bude bývať v mieste svojho bydliska a budú sa stretávať iba počas

víkendov. Doklad o výške dôchodku jeho matky, s ktorou žije spolu nepredložil z dôvodov, ako uviedol právny zástupca odporcu, že matka odporcu tento doklad nechcela dať.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že posledná úprava výživného bola vykonaná rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 28.06.2010 č. k. 9P/442/2009 - 117, ktorým bola zvýšená vyživovacia povinnosť odporcu v prospech navrhovateľky zo sumy 92,94 eura na sumu 110 eur mesačne s účinnosťou od 01.10.2009. Navrhovateľka v tom čase bola žiačkou 1. ročníka Gymnázia v Topoľčanoch. Bývala u matky. Stravovala sa školskej jedálni, začo matka platila 20 eur mesačne. Navštevovala alergiológickú ambulanciu MUDr. Bílika v Partizánskom a zubného lekára MUDr. Mokoša, kde matka platila 80, 74 a 37 eur. Žila u matky, ktorá pracovala ako samostatne zárobkovo činná osoba. Podľa daňového priznania za rok 2009 jej príjmy činil 379.382,36 eura a výdavky 378.276,81 eura, teda základ činil 1.105,55 eura. Žili v 2-izbovom byte. Matka mala vyživovaciu povinnosť k synovi Marekovi, nar. 01.03.1990, ktorý bol študentom Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Platila nájom a inkaso v sume 119,47 eura, za elektriku 27,46 eura a plyn v sume 2,66 eura mesačne.

Odporca v čase poslednej úpravy výživného pracoval s priemerným mesačným zárobkom 743,05 eura, výdavky mal v celkovej výške 679,64 eura, čo predstavovalo za plyn 111,20 eura, elektrickú energiu 32,76 eura, vodu 16,17 eura, televíziu 9,60 eura, internet 16,28 eura. Splácal pôžičku na dom po 66,58 eura, dane 4,23 eura mesačne, životnú poisťku 34,54 eura mesačne, poistenie domu 17,19 eura mesačne. Vyživovaciu povinnosť mal voči dvom deťom, a to k navrhovateľke a k synovi E., u ktorého bola výška výživného 116,18 eura. Odporca navštevoval UKF v Nitre, začo platil mesačne 55,31 eura a cestovné mesačne 40 eur.

Navrhovateľka v súčasnej dobe, posudzujúc stav v súvislosti s dátumom podania návrhu na súd, t. j. 31.10.2014 a v čase rozhodovania vo veci, ako vyplýva z potvrdenia o štúdiu, bola v akademickom roku 2014/2015 študentkou 2. roku dennej formy štúdia na študijnom programe právo Paneurópskej vysokej školy Bratislava, Fakulty práva a to od 01.09.2014 do 31.08.2015 (I. stupeň štúdia - bakalárske štúdium). V súčasnosti je študentkou vysokej školy a to v medzi ročníku, medzi druhým a tretím ročníkom. Býva na priváte, za ktorý platí mesačne 180 eur. Naďalej žije u matky, domov k nej dochádza na víkendy. Za cestovné - jednu cestu hradí cca 5 eur, spolu aj s cestovným v Bratislave uhradza mesačne asi 80 eur. Nosí šošovky, za ktoré platí 40 eur jedenkrát za dva mesiace. Za učebné pomôcky platí cca 20 eur. Ide o súkromnú školu, za ktorú platí ročne 2.300 eur. Za stravné platí mesačne cca 200 eur. Dopláca za lieky na alergiu 50 eur ročne. Navštevuje posilňovňu, začo platí 20 eur mesačne. Za životné poistenie v poisťovni Allianz platí ročne 237,40 eura. Ako vyplýva z dohody o brigádnickej práci študentov od 10.04.2015 pracuje ako čašníčka s odmenou za vykonanú prácu 2,023 eur/hod. Pričom vo svojej výpovedi uviedla, že jej posledný plat bol cca 120 eur.

Matka navrhovateľky naďalej pracuje ako samostatne zárobkovo činná osoba. Z daňového priznania za rok 2014 vyplýva príjem matky 278.620,80 eura a jej výdavky 276.101,33 eura, základ dane bol vyčíslený v sume 2.519,47 eura. Platí nájomné 195 eur, za elektriku 39,21 eura, za plyn 5 eur mesačne, platí si životné poistenie mesačne po 34,72 eura, poistenie domácnosti 45 eur ročne, za káblovú televíziu platí 24,10 eura mesačne. Vyživovaciu povinnosť má voči navrhovateľke. Voči synovi E. jej trvala do toho času, ako vyživovacia povinnosť zo strany odporcu, u ktorého bola zrušená táto vyživovacia povinnosť dom 01.07.2015. Dovtedy prispieval odporca na výživu syna mesačne sumou 137,49 eura. Ako bolo zistené z jej výpovede, žije v 4-izbovom družstevnom byte, ktorý zakúpila za 56.000 eur, za ktorým účelom si vzala pôžičku od svojho brata H. D. vo výške 35.000 eur, čo dokladovala zmluvou o pôžičke zo dňa 01.10.2012 s tým, že ako ďalej uviedla, ďalších 20.000 eur jej darovali rodičia. K nákladom za bývanie uviedla, že okrem už konštatovaných platieb za nájomné platí za internet a televíziu 24 eur, elektriku 30 eur a za plyn 7 eur mesačne. Navrhovateľke platí ročne poisťku 234 alebo 237 eur, sebe platí mesačne po 34 eur a synovi E. po 27 eur mesačne. Od 14.08.2015 je práceneschopná, ako uviedla vo februári 2016 by jej mali vybrať titánové platničky a ešte ani potom nebude môcť riadne pracovať. Napriek tomu vykonáva prácu ako sú mzdy zamestnancom a doklady ako je vyúčtovanie. Vyživovaciu povinnosť má v súčasnosti voči jednému dieťaťu, teda navrhovateľke. Tvrdenia odporcu, že matka navrhovateľky je vlastníčkou 2-izbového bytu v Bošanoch neboli preukázané žiadnymi relevantnými dôkazmi, pričom matka navrhovateľky uvedené tvrdenia poprela, keď uviedla, že iný majetok nevlastní a ani nikdy nevlastnila byť v Bošanoch.

Odporca ako vyplýva zo správy predchádzajúceho zamestnávateľa - Obec Bošany pracoval s priemernou čistou mzdou 1.079,45 eura. Na základe listu starostu Obce Bošany zo dňa 30.01.2015 bol podľa § 17 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. odvolaný z funkcie prednostu Obecného úradu Bošany

dňom 31.01.2015. V súčasnosti pracuje na Mestskom úrade Partizánske. Z potvrdenia jeho terajšieho zamestnávateľa vyplýva, že počas trvania pracovného pomeru t. j. február až september 2015 bola jeho čistá mzda 4.143,07 eura, a jeho priemerný mesačný zárobok predstavuje sumu 517,88 eura. Žije vo svojom rodinnom dome. Za plyn platí mesačne 107,50 eura, za elektriku 44,76 eura, za vodu 6,87 eura, za televíziu 15,90 eura, za internet 16,40 eura. Platil výživné na syna E. po 137,49 eur mesačne, ktorá vyživovacia povinnosť, ako vyplýva z rozsudku tunajšieho súdu zo dňa 01.10.2015 č. k. 11C/103/2015-19 trvala do 01.07.2015, ktorým rozsudkom bola zrušená vyživovacia povinnosť odporcu voči synovi E.. Rozsudok sa stal právoplatným dňa 31.10.2015. Ďalej platí mesačne zákonnú poisťku za auto 5,87 eura, daň z nehnuteľnosti 5,57 eura mesačne, životnú poisťku 30,13 eura, poistenie domu 1,40 eura mesačne. Žije spolu so svojou matkou, ktorá je dôchodkyňa poberajúca dôchodok vo výške 400 eur. Ako vyplýva z jeho výpovede, v súčasnosti platí platby za plyn 100 eur mesačne. Vyživovaciu povinnosť má iba voči navrhovateľke. Najskôr uviedol, že s ním žije priateľka a to od februára 2015, ktorá pracuje v notárskej kancelárii ako zapisovateľka s priemerným mesačným zárobkom cca 600 eur, ktorá vyživovaciu povinnosť nemá, ale podľa odporcu sa na úhradách za bývanie nepodieľa. Vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 20.11.2015 odporca uviedol, potom ako mala byť predložená správa od zamestnávateľa jeho priateľky, že táto sa rozhodla, že bude bývať v mieste svojho bydliska a stretávať sa budú iba počas víkendov.

Z doplnenej správy predchádzajúceho zamestnávateľa odporcu Obec Bošany vyplýva, že jeho čistý príjem za mesiac december 2014 bol 1.036,29 eura a za január 2015 bol vo výške 4.337,39 eura, spolu za tieto dva mesiace to bolo 5.373,68 eura s tým, že v januári 2015 mu bolo vyplatené odstupné vo výške 2.700 eur a preplatená nevyčerpaná dovolenka vo výške 1.953,72 eura.

Podľa § 163 ods. 1 O.s.p., Rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Podľa § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, Právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

V zmysle citovaného zákonného ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine možno zmeniť výšku výživného, ak dôjde k zmene pomerov. Zmena pomerov sa porovnáva s predchádzajúcou úpravou výživného, musí byť takej povahy, aby bol daný reálny dôvod meniť už vydané súdne rozhodnutie. Musí ísť o zmenu pomerov závažnejšieho charakteru v tých okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom, musí ísť o zmenu, ktorá sa prejaví výraznejším spôsobom, môže nastať na strane rodičov ako i dieťaťa. Na strane rodičov k takejto zmene pomerov dochádza, keď sa im zvýši alebo zníži príjem. K zníženiu príjmu však nemôže dôjsť ich zavinením. Ďalšou takouto zmenou je pribudnutie alebo odpadnutie vyživovacej povinnosti. Na strane dieťaťa, teda oprávnenej osoby, k takýmto zmenám dochádza nielen rastom veku, ale i nástupom do vyššieho stupňa školy, teda

zo základnej na strednú školu, alebo zo strednej na vyššie odborné štúdium, alebo prípravou na budúce povolanie na vysokej škole.

Z ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Z ustanovenia § 75 vyplýva, že pri určení výživného súd prihliadal na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Z komentára k § 75 vyplýva, že schopnosti na strane povinného, ktoré sa skúmajú, predstavujú subjektívne určovanie rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumieme nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Z tohto hľadiska sa schopnosti skúmajú ako faktické príjmy a výdavky povinného. Nesporný význam z hľadiska individualizácie výšky výživného má kritérium majetkových pomerov povinného, čo súvisí s posúdením celkovej situácie životnej úrovne povinného pre potreby výživného, keďže príjmové pomery sami o sebe neposkytujú úplný obraz o situácii povinného. Okolnosťou tvoriacou súhrnne celkové majetkové pomery povinného sú aj pasíva. Aj tu treba vychádzať z priority vyživovacej povinnosti a posudzovať ich z hľadiska potenciality. Na strane oprávneného zákon ustanovuje hľadisko odôvodnenosti potrieb. Odôvodnenosťou potrieb treba rozumieť určenie životných nákladov, ktorých úhradu je určitá osoba oprávnená požadovať v rámci plnenia vyživovacej povinnosti. Treba vychádzať z pojmu výživné tak, ako ho vymedzila aplikačná prax. Vo všeobecnosti možno za odôvodnené potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. K tomu treba dodať, že súd je tiež povinný pri rozsahu vyživovacej povinnosti prihliadnuť k tomu, ktorý z rodičov a v akej miere o dieťa sa osobne stará a aký je podiel každého z nich na starostlivosti o spoločnú domácnosť. Posudzujúc podiel rodiča, ktorý sa o dieťa osobne stará, je rozdielny pokiaľ ide o dieťa útleho veku, ktorá starostlivosť súvisí s osobnou starostlivosťou a tým vlastne nahrádza svoju vyživovaciu povinnosť tohto rodiča a teda je kompenzovaná osobnou starostlivosťou. Postupom času sa tento podiel úmerne s pribúdajúcim vekom dieťaťa a zvyšujúcou sa samostatnosťou dieťaťa znižuje.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že posledná úprava výživného odporcu voči navrhovateľke bola vykonaná rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 28.06.2010 č. k. 9P/442/2009 - 117, ktorým bola zvýšená vyživovacia povinnosť odporcu v prospech navrhovateľky zo sumy 92,94 eura na sumu 110 eur mesačne, s účinnosťou od 01.10.2009. Od tejto poslednej úpravy uplynulo viac ako 5 rokov a podstatne sa zmenili pomery na strane navrhovateľky, ktorá podstatná zmena jednoznačne nastala tým, že navrhovateľka začala študovať na vysokej škole. Tým sa podstatne zvýšili jej celkové výdavky spojené so štúdiom, spojené s jej kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami, ktoré sú celkom na inej úrovni, teda vyššie a náročnejšie po finančnej stránke ako u študenta strednej školy. Rovnako sa zvýšili výdavky spojené s jej bývaním na internáte a tiež cestovným, ale to znamená aj spojené s jej výživou a stravovaním sa. Pokiaľ ide o náklady spojené s bývaním, je síce pravdou, že navrhovateľka nebýva na internáte, ale na priváte, za ktorý platí svoj podiel mesačne 180 eur oproti sume, ktorú by uhrádzala, keby bývala na internáte, t. j. 155 eur mesačne, ale ako sama uviedla, keby bývala na internáte, tak internát je v Rači a do školy by cestovala asi hodinu a pol a tým by boli zvýšené náklady na cestovné, keď v súčasnosti má do školy z bydliska 10 minút pešo. Avšak aj keby súd vychádzal z tej sumy, ktorú by uhrádzala bývaním na internáte, sú to nesporné zvýšené náklady oproti poslednej úprave výživného v tejto časti, pokiaľ ide o náklady na bývanie. Je nesporné, že svoju vyživovaciu povinnosť si matka navrhovateľky riadne plní, tiež podľa svojich schopností a možností, ktoré sú teraz sťažené najmä tým, že po úraze je dlhodobejšie práceneschopná, čo ovplyvňuje tiež aj jej pracovné aktivity a schopnosti a možnosti plniť si riadne svoju vyživovaciu povinnosť. K čomu súd dodáva, že podiel matky, ktorá sa o osobne o navrhovateľku stará v čase spoločného života musí byť zohľadnený vždy a to i v čase, keď je navrhovateľka študentkou vysokej školy. Matka musí zabezpečiť pre navrhovateľku riadne bývanie, stravu, zabezpečenie výdavkov spojených so štúdiom, športovým a kultúrnym vyžitím. Na týchto výdavkoch je povinný sa podieľať i odporca, na strane ktorého je potrebné potom prihliadať na jeho schopnosti a možnosti riadne si plniť vyživovaciu povinnosť, posudzujúc pritom tiež zmenu pomerov, ktorá nastala na jeho strane od poslednej úpravy výživného. Odporca v čase poslednej úpravy výživného pracoval s priemerným mesačným zárobkom 743,05 eura, žil v byte spolu so svojou matkou a vyživovaciu povinnosť mal voči synovi E., v tom čase vo výške výživného 116,18 eura. V súčasnej

dobe posudzujúc pomery tiež s prihliadnutím nato, kedy bol podaný návrh navrhovateľkou na zvýšenie výživného, t. j. 31.10.2014, priemerný mesačný zárobok jeho predchádzajúci zamestnávateľ - Obec Bošany uviedol 1.079,45 eura vychádzajúc z obdobia december 2013 až november 2014. Pracovný pomer odporcu u tohto zamestnávateľa skončil dňom 31.01.2015 a ako bolo oznámené Obcou Bošany, za mesiac december 2014 dosiahol čistý mesačný zárobok odporca 1.036,29 eura a za január 2015 bol vo výške 4.337,39 eura s tým, že v januári 2015 mu bolo vyplatené odstupné vo výške 2.700 eur a preplatené nevyčerpaná dovolenka vo výške 1.953,72 eura. Takto za dva mesiace bol jeho čistý príjem 5.373,68 eura, čo tiež treba zohľadniť pri posudzovaní priemerného mesačného zárobku odporcu. Spočítajúc zárobok odporcu uvedený Obcou Bošany za december 2013 až november 2014 ako čistá mzda vo výške 12.953,45 eura, s čistou mzdou, ktorú dosiahol za mesiace december 2014 a január 2015 vo výške 5.373,68 eura, predstavuje jeho čistý príjem za uvedené obdobie sumu 18.327,13 eura (12.953,45 + 5.373,68), z ktorého priemerný čistý príjem predstavuje sumu 1.309,08 eura (18.327,13 : 14). Schopnosti a možnosti odporcu a vlastne aj pomery sa zmenili na jeho strane po skončení funkcie prednostu Obecného úradu Bošany dňom 31.01.2015, keď potom sa následne zamestnal a jeho zamestnávateľom sa stalo Mesto Partizánske, kde pracuje s priemerným mesačným zárobkom 517,88 eura. Pri posudzovaní schopnosti a možností odporcu ale aj pokiaľ ide o zmenu pomerov, tak následne došlo k podstatnej zmene pomerov na strane odporcu tým, že mu odpadla vyživovacia povinnosť voči synovi E. a to dňom 30.06.2015, do ktorého dátumu aj prispieval na jeho výživu a vlastne za mesiac jún 2015 naposledy prispel na výživu syna E., vzhľadom na skutočnosť, že jeho vyživovacia povinnosť bola zrušená s účinnosťou od 01.07.2015 a bola mesačne vo výške 137,49 eura. Takže i táto skutočnosť sa potom musí zohľadniť pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľky posudzujúc schopnosti a možnosti odporcu riadne si plniť svoju vyživovaciu povinnosť, ale aj posudzujúc zmenu pomerov, ktorá nastala na jeho strane od poslednej úpravy výživného. Za účelové považoval súd tvrdenie odporcu, že ukončil spolužitie s priateľkou, a že sa stretávajú iba počas víkendov.

Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu, z vykonaného dokazovania, vyššie uvedených zásad súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľky na zvýšenie výživného je dôvodný, keď ako už bolo konštatované, podstatná zmena pomerov nastala tým, že začala študovať na vysokej škole. Návrh na zvýšenie výživného podala s účinnosťou s uvedením v návrhu, počnúc mesiacom október 2014. Návrh bol podaný dňa 31.10.2014. Súd mal zato, že pokiaľ ide o nárok za dobu pred začatím konania v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 77 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý nárok možno priznať len odo dňa začatia súdneho konania, vzhľadom nato, že nejde o maloleté dieťa, bolo potrebné návrh zamietnuť, keďže navrhovateľka žiadala zvýšiť výživné počnúc októbrom 2014 a priznať dôvodnosť uplatneného návrhu počnúc podaním návrhu, t. j. 31.10.2014. Vzhľadom na už spomínané odôvodnené potreby navrhovateľky, jej celkové výdavky spojené so štúdiom, športovým a kultúrnym vyžitím a podobne, súd považoval za primerané zvýšiť vyživovaciu povinnosť odporcu voči navrhovateľke zo sumy 110 eur na sumu 150 eur vychádzajúc z jeho zárobku, ktorý dosahoval, keď bol zamestnaný a v pracovnom pomere s Obcou Bošany. Tento pracovný pomer trval do 31.01.2015. V tom čase odporca mal naďalej vyživovaciu povinnosť voči synovi E. mesačne po 137,49 eura. Vzhľadom na výšku jeho priemerného mesačného zárobku následne, započítajúc aj mesiac január a február 2015, kedy mu boli vyplatené platby odstupného a nevyčerpaná dovolenka, súd považoval za primeranú výšku výživného 150 eur, k schopnostiam a možnostiam odporcu si riadne plniť svoju vyživovaciu povinnosť. Potom ako bol odvolaný z funkcie prednostu Obecného úradu Bošany dňom 31.01.2015, k čomu došlo nie však vinou odporcu, nastala na jeho strane podstatná zmena pomerov v tom, že sa mu znížil jeho priemerný mesačný zárobok na sumu 517,88 eura. Keďže mu naďalej trvala vyživovacia povinnosť voči synovi E. a to do 30.06.2015, nebolo už však v schopnostiach odporcu si plniť svoju vyživovaciu povinnosť tak, žeby okrem už stanovenej výšky výživného voči navrhovateľke 110 eur a tiež ešte prispievaním na výživu syna E., prispieval viac a preto po túto dobu, t. j. od 01.02.2015 do 30.06.2015 súd návrh navrhovateľky zamietol. Podstatná zmena pomerov však nastala na strane odporcu potom, ako mu odpadla vyživovacia povinnosť voči synovi E. a tak s účinnosťou od 01.07.2015 bolo možné túto skutočnosť zohľadniť a posudzujúc opäť schopnosti a možnosti odporcu, ako aj odôvodnené potreby navrhovateľky, súd zvýšil jeho vyživovaciu povinnosť v prospech navrhovateľky zo sumy 110 eur na sumu 140 eur mesačne. Takto zvýšené výživné považoval súd za primerané k schopnostiam a možnostiam odporcu, ako aj vzdelaniu (v čase poslednej úpravy výživného navštevoval UKF v Nitre), a to dosahovať reálne taký príjem, aby potom pri úhradách svojich výdavkov bol schopný prispievať na výživu navrhovateľky uvedenou sumou.

Vo zvyšku, z dôvodov uvedených vyššie, súd návrh navrhovateľky zamietol dodávajúc, že pokiaľ šlo o uplatnený nárok navrhovateľky a vzhľadom na skutočnosť, že rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 22.04.2015 č. k. 6C/229/2014 - 97 bolo zvýšené výživné na sumu 150 eur a vo zvyšku návrh zamietnutý, a keďže nebolo podané odvolanie zo strany navrhovateľky, v tejto časti rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 09.06.2015.

Zameškané výživné za čas od 31.10.2014 do 31.01.2015 predstavuje sumu 121,29 eura vychádzajúc z alikvotnej časti za deň 31.10.2014 v sume 1,29 eura (40 : 31), a vzhľadom na zvýšenie výživného o 40 eur bolo zameškané výživné za mesiace november až január 2015 v sume 120 eur (3x40 eur). Vzhľadom na zvýšenie výživného od 01.07.2015 na sumu 140 eur, kde rozdiel mesačne predstavuje 30 eur, dlh za obdobie od 01.07.2015 do 30.11.2015 je vo výške 150 eur (5 x 30 eur). Spolu zameškané výživné vo výške 271,29 eura povolil súd odporcovi splácať v mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným, pod následkami straty výhody splátok a exekúcie.

V zmysle § 96 ods. 1, 3 O.s.p. súd konanie čo do sumy 100 eur zastavil, vzhľadom na čiastočné späťvzatie návrhu, keď podľa navrhovateľky za primerané zvýšenie považovala sumu 200 eur mesačne oproti pôvodne navrhovanému zvýšeniu výživného na 300 eur mesačne, čím bola prejavená vôľa, aby sa nad sumu 200 mesačne nekonalo.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, vzhľadom na ich čiastočný úspech v konaní. Je síce pravdou, že väčšia úspešnosť bola na strane odporcu oproti pôvodnému návrhu, resp. po čiastočnom späťvzati čo do sumy 100 eur, napriek tomu však nebol daný dôvod priznať odporcovi ani pomernú časť trov konania, vychádzajúc z ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p., keď sú zrejme dôvody hodné osobitného zreteľa vzhľadom na pomery na strane navrhovateľky ako študentky vysokej školy.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, cestou Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 205 ods. 1, 2, 3 O.s.p., V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.